

Освен това властите са задължени да ти предоставят професионалист и ако изпитваш затруднения със зрението и говората. Например, могат да намерят човек, който владее жестикулиран език или да ти предоставят документи, написани на брайлова азбука.

Имаш право на устен и писмен превод. Това означава, че ако хората, които работят в съда говорят на език, който не разбираш, имаш право на професионалист, който да ти помогне да разбереш какво се говори и да преведе важните за теб документи.

2 ПРАВО НА ПИСМЕН И УСТЕН ПРЕВОД

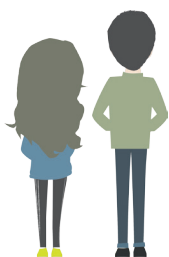
Ако има нещо, което не разбираш, можеш да попиташ.

- кой ще участва в наказателното производство;
- как работи наказателното производство;
- какви са правата ти;
- престъплението;
- по какъв начин се смята, че си участвала в престъпление си обвинен/а;

Имаш право да бъдеш информирана/а по ясен и прост начин за това:

1 ПРАВО НА ИНФОРМАЦИЯ

ЗНАЙ ПРАВАТА СИ!

Ако отиваш на съд

Съвместно финансирано от програма „Правосъдие“ на Европейския съюз

Тази брошура е създадена в рамките на проект:

Child-Friendly JT

Приятелски към децата правосъдни инструменти – правата на децата на информация, писмен и устен превод и наказателни производства
JUST-AG-2016-06-760674

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на настоящата публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.

Декларация за правата на децата

ЗНАЙ ПРАВАТА СИ!

Ако отиваш на съд

Ако съдебните власти подозират или вярват, че си извършил престъпление и открият наказателно производство срещу теб, **имаш право да получиш ясна и подробна информация за правата си.**

КОИ СА
„СЪДЕБНИТЕ
ВЛАСТИ“?

Това са хората, които работят в съдилищата или трибуналите, като съдии, магистрати, прокурори.

СЪД И
ТРИБУНАЛ

Това е мястото, където се разрешават конфликтите.

ПРОКУРОРИ

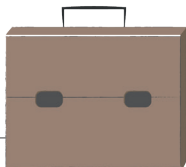
СЪДИЯ ИЛИ
МАГИСТРАТ

Те са обществени обвинители. Действат от името на гражданите, когато е извършено престъпление. Тяхната работа е да търсят доказателства за престъплението и да докажат кой го е извършил. Вземат решения в съдебния процес. Държавата им дава право да преценяват, произнасят присъди и да се уверят, че процедурите са спазени.

Тази брошура ще ти разясни какви са тези права

3 ПРАВО НА АДВОКАТ

Имаш право да бъдеш защитаван/а от адвокат. Имаш право да поискаш да се видиш с адвокат, на когото имаш доверие. Ако не разполагаш с такъв и е възможно да бъдеш наказан/а с „лишаване от свобода“, то трябва да ти бъде назначен адвокат за пред съда. Тази услуга може да е безплатна.

Това право също включва:

- Можеш да разговаряш с адвоката си, за да получиш съвет преди да отидеш в съда и/или да бъдеш разпитан/а от съдебните органи;
- Адвокатът ти може да те придружава, когато съдебните органи те разпитват и той/тя може да говори, за да те защити;
- Адвокатът ти може да те придружава по време на някои следствени действия или действия по събиране на доказателства, извършени от полицията;
- Всички ваши разговори са поверителни.

4 ПРАВО НА МАЙКА ТИ, БАЩА ТИ ИЛИ НОСИТЕЛЯ НА РОДИТЕЛСКИ ПРАВА ДА БЪДАТ ИНФОРМИРАНИ

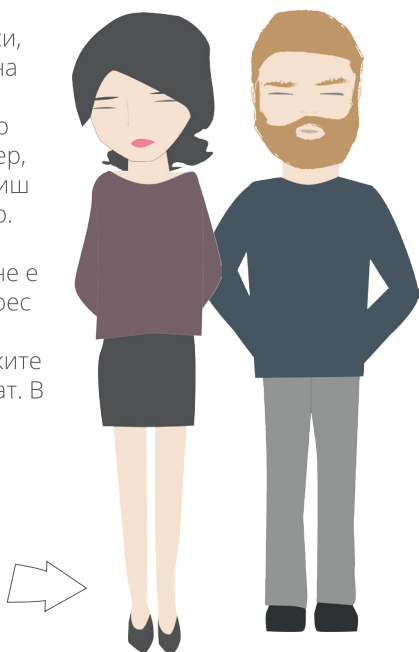
Имаш правото майка ти, баща ти или носителят на родителски права да получат същата информация като теб от съдебните власти. Например – да са информирани, че си обвинен/а в извършване на престъпление, какви са правата ти, как работи наказателното производство, кой ще участва, стъпките, които ще се следват и т.н.

Има ситуации, в които не е в твой интерес майка ти, баща ти или носителят на родителските права да бъдат информирани. В този случай, можеш да избереш друг пълнолетен, който да бъде информиран. Този пълнолетен трябва да бъде приет от компетентния орган.

5 ПРАВО ДА БЪДЕШ ПРИДРУЖЕН/А ОТ МАЙКА СИ, БАЩА СИ ИЛИ НОСИТЕЛЯ НА РОДИТЕЛСКИТЕ ПРАВА ПО ВРЕМЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО

Имаш право да бъдеш придружен/а от майка си, баща си или носителят на родителските права по време на наказателното производство. Например, когато трябва да говориш със съдия или прокурор.

Има ситуации, в които не е в твой най-добър интерес майка ти, баща ти или носителят на родителските права да те придружават. В този случай можеш да поискаш да бъдеш придружен от друг пълнолетен. Този пълнолетен трябва да бъде приет от компетентния орган.

6 ПРАВО НА ЛИЧНОСТНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Имаш право на личностна характеристика. Професионалистите, които работят в съда ще те попитат за семейството, приятелите, обучението ти и т.н.

Тази характеристика се извършва, за да могат съдебните власти да знаят за индивидуалните ти нужди и да вземат решения или да предприемат мерки, които според тях са подходящи за твоя случай.

Като цяло, характеристиката ще се извърши в началото на производството, преди съдебния процес.

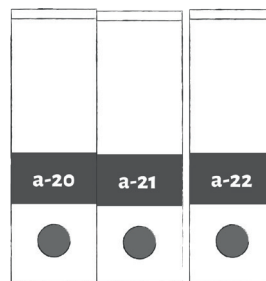
7 ПРАВО НА ДЕЦАТА НА ЛИЧНО ЯВЯВАНЕ И УЧАСТИЕ В СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО ПО ТЯХНОТО ДЕЛО

Имаш правото да се явиш лично и да участваш в съдебното производство. Това означава, че можеш да присъстваш по време на съдебното производство и да изразиш мнението си.

Ако не можеш да участваш в съдебното производство, имаш право да поискаш нов съдебен процес или друго средство за правна защита при определени условия.

8 ПРАВО НА ДОСТЪП ДО МАТЕРИАЛИТЕ ПО ДЕЛОТО

Имаш правото ти или твоят адвокат да получите достъп до документите, свързани с делото.

9 ПРАВО НА ЗАЩИТА НА НЕПРИКОСНОВЕНОСТТА НА ЛИЧНИЯ ЖИВОТ

Имаш правото на защита на неприкосновеността на личния живот по време на целия процес. Съдебното заседание обикновено се провежда при закрити врати или съдията/съдът може да реши да проведе заседанието при закрити врати.

Записите на разпитите няма да бъдат обществено достояние. Това означава, че само ти и отговорните институции могат да ги гледат и слушат.

10 ПРАВО НА ОБЖАЛВАНЕ

Ако считаш, че правата ти не са били уважени, имаш право да обжалваш. Това означава, че можеш да поискаш решенията, които те засягат да бъдат преразгледани.